

Prodajna cena:
 za leto . . . K 10—
 za 6 mesecev . . . 5—
 za 3 mesece . . . 2.50—
 za mesec . . . 1—
Prejeto Avstrijsko:
 za leto . . . 10—
Prejeto Slovensko:
 za leto . . . 10—
 za 6 mesecev . . . 5—
 za 3 mesece . . . 2.50—
 za mesec . . . 1—

STRAŽA

Prejeto avstrijsko:
 za leto . . . K 10—
 za 6 mesecev . . . 5—
 za 3 mesece . . . 2.50—
 za mesec . . . 1—
Prejeto slovensko:
 za leto . . . 10—
 za 6 mesecev . . . 5—
 za 3 mesece . . . 2.50—
 za mesec . . . 1—

Prodajna in upraviteljska Maribor
 Slovenska ulica, 1. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z naročilcem se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne

Novi boji na ruskem bojišču.

Na ruskem bojišču vedno silovitejši in obsežnejši boji. — Na Doberdobski plan ti boji z minami. — Na Tirolskem ustavila naša artilerija italijanske napadalne poizkuse. — Vojaški guverner v Srbiji. — Boji pred Solunom se kmalu začnejo. — Avstrijski ujetniki v Albiji.

Vabimo na naročnino.

Storili smo svojo dolžnost! Trudili smo se, da je list kljub strogi cenzuri prinašal tudi članke in izvajanja, katerih ni bilo čitati v vseh drugih listih. S tem smo listu pridobili nekaj individualen značaj. Kajti večina listov si je v sedanjih časih doslovno enaka, razlikujejo se le, da izhajajo v drugih jezikih, ali v različnih tiskarnah z različnimi črkami in papirjem.

Tudi v bodočem letu hočemo ostati svojim načelom zvesti: izdajati za slovensko ljudstvo list, ki bo negoval stare ideale slovenskega ljudstva: vero, narodnost in patriotizem. Seznanjal bo čitatelje v kraških potezah z vojnimi in svetovnimi dogodki, izbiral iz povodni najrazličnejših novic zanesljive in resnične ter se posebno trudil, da bo slovenski narod pravočasno in povoljno poučen o vsem, -kar se tiče njegovih pravic, njegovih želj, njegovega obstanka in njegove pozicije med drugimi avstrijskimi narodi.

Čeprav naš list ni dnevnik, vendar si je priboril med slovenskimi časopisi častno mesto. To izpričuje za dvakrat na teden izhajajoč list nenavadno veliko število naročnikov, nad 5000. Naročnike imamo iz vseh slovenskih pokrajin, največ kajpada iz Štajerske, potem iz Kranjske in iz Hrvaške. Posebno nas veseli, da se je naš list začel širiti zadnji čas tudi po Kranjskem, kar nam je v znamenje, da čvrst narodni ton ugaja tudi našim kranjskim bratom.

Zvest, telesno in duševno zdrav slovenski narod je za Avstrijo največja opora, najmočnejši jez proti vsem nasprotnikom. Dokler se Slovenci lahko ponasmo s temi lastnostmi, se nam ni treba bati bodočnosti. Za to moramo na eni strani gojiti te čednosti v našem narodu, na drugi strani pa smo z ozirom na te lastnosti opravičeni zahtevati, da se nam dovoljujejo vse pravice, ki so takemu narodu za življenje in obstoj potrebne. Mi Slovenci nimamo slabe vesti pred sodbo avstrijske javnosti, za to lahko nosimo ponosno vzdignjeno glavo ter si iščemo svojega prostora v prvi črti. V tem smislu je in bode vedno govoril naš list in mi vemo, da naš glas ni več glas upijočega v puščavi.

Trdno naslonjen na mišljenje in čustvovanje slovenskega naroda se bo naš list vedno z vsemi silami in z vsem naporom zavzemal za to, da vstane po tej strašni, krvavi vojski enotna, vsem narodom pravična, mogočna in nepremagljiva Avstrija, da se niti žarek iz sijaja, s katerim je obdana cesarska kruna naših Habsburžanov, ne zatemni, in da ostane naša monarhija, oprta na moč naše enotne armade, neodvisna v vsakem oziru. Kdor zna razbirati sedanje časovne toke, bo nam priznal, da te naše besede niso prazne besede.

Da se te naše ideje globoko zasidrajo v duše našega slovenskega ljudstva, da se zbere četa odločnih Slovencev, odločnih pristašev neodvisne Avstrije in braniteljev nedotakljivosti habsburških pra-

vic, v to svrhu vabimo na obilno naročbo na naš list. Slovenci in Slovenke — vstopite v naš krog!

„Straža“ stane celoletno 10 K, polletno 5 K, četrtletno 2.50 K, mesečno 1 K.

Vsem Slovincem v novem letu božji blagoslov!

Mirovni cilji.

Švicarski list „Neue Züricher Zeitung“ je objavil pod naslovom „Mirovni cilji“ članek, ki se peča o mirovnih ciljih, ki so baje razširjeni v poučenih nemških krogih. Članek razpravlja v glavnem sledeče: Podlaga za začetek miru pogajanj se v nemških krogih sledeče razlaga:

1. Belgiji bi se naj pustila njena neodvisnost in samostojnost, če se ne bi s pogodbami ali kakimi drugimi prisilnimi določbami onemogočilo, da ne bi v prihodnje prišlo do dogodkov, ki so se zgodili leta 1914 (ko Belgija ni pripustila, da bi nemške čete korakale skozi Belgijo). Popolno podjarmljenje Belgije bi celo nemška veleindustrija skušala z vsemi silami zabraniti, ker bi vsel opustitve carinskih zatvornic nastale v Belgiji žalostne razmere, dokler se položaj belgijskih delavcev s posebno tovarniško postavo tako ne zagaruje, kot v Nemčiji. Predno pa se sklene carinska zveza Nemčije z Belgijo, se zahteva, da se ista v dobi petih let do dobra prouči. A Belgija bi pa morala Nemčiji plačati vsako leto letno vojno odškodnino in sicer v višini dosedanjih vsakoletnih belgijskih izdatkov za armado. Nemčija bi si do časa, dokler ji Belgija ne bi popolnoma izplačala vojne odškodnine, pridržala policijsko silo nad Belgijo.

2. Zasedeno francosko ozemlje bi se brez nadaljnjih pogajanj odstopilo Franciji. Tudi vojni odškodnini bi se Nemčija odpovedala, ako bi Francija onih 18 milijard, ki jih ima dobiti od Rusije, prepustila Nemčiji. Samoobsebi umevni pogoj za ta sporazum s Francijo bi bil, da vrne Anglija Nemčiji vse odvzete ji naselbine in da se izprazni mesto Calais.

3. Poljska naj bi postala popolnoma samostojna in nepristranska država pod kakim nemškim knezom kot kraljem. Za to pa bi morala Poljska plačati Nemčiji vojno odškodnino na isti način kot Belgija. Zgodovinski želji Rusije, da bi dosegla pot do morja, bi se ustreglo s tem, da se ji dovoli izhod k Perzijskemu zalivu.

4. Italija bi se morala odpovedati zasedenim turškim otokom, za kar bi se ji dovolilo, da ohrani svoje dosežanje posestno stanje.

5. Bolgariji se seveda mora odstopiti Macedonija, ravno tako tudi Niš in ozemlje do Smederevega ob Donavi. Prejšnja Stara Srbija bi naj ostala samostojna, ali pa bi se združila s Črnogorov skupno kraljestvo.

6. Albanija bi naj obdržala svojo neodvisnost.

7. Zahteve Rumunije in Grčije pa še v tem trenutku niso popolnoma dognane.

Upamo, da je dolžnost nepristranskega časopisa, da začne z razpravami o temeljnih zahtevah bo-

dočega miru. Brez dvoma se lahko trdi, da bi te zahteve bile v slučaju nadaljnih zmag Avstrije in Nemčije še ostrejšje. Varamo se, ako mislimo, da bi Nemčija kljub globoki želji po miru, v slučaju, da bi njeni sovražniki odklonili ponujano roko v spravo, ne posegla z novim srdom po meču.

Tako piše švicarski list.

Berolinski uradni Wolffov urad pripominja k temu izvajanju, da niso nemški uradni krogi z njim v nobeni zvezi.

Berolinska „Vossische Zeitung“ piše k članku gorej imenovanega švicarskega lista: „Nemogoče je nam, k posameznim točkam zavzeti svoje stališče, a v več ozirih je uradni dementi popolnoma na svojem mestu, posebno kar se tiče Italije in Poljske. V Švici gotovo ni neznan, da še Nemčija z Italijo do sedaj ni v vojnem stanju. Ureditev spornih zadev z Italijo je končno samo stvar Avstrije, za kar pa Nemčija ne more lahko staviti kakih predlogov. Glede Poljske pa se tudi ne more govoriti samo o mirovnem pogajanju z Nemčijo. Nemčija se je skupno z Avstrijo vojskovala in radi tega se bomo tudi skupno s svojo zvesto vojskujočo tovaršico pogajali glede mirovnih pogojev. Isto velja tudi glede — Turčije in Bolgarije.“

Socialna demokracija o Avstriji in miru.

Na zborovanju avstrijskih socialdemokratskih poslancev nemške narodnosti, ki se je vršilo pred nekaterimi dnevi na Dunaju, je govoril med drugimi tudi poslanec dr. Viktor Adler o političnih dnevih vprašanjih ter podal v obširnem proizvajanju sliko o žalostni sedanosti ter pogled v negotovo bodočnost. Rekel je:

Govoriti ni bilo nikdar poprej bolj potrebno, kakor dandanes in tudi nikoli ni bilo bolj onemogočeno. Časopisje se nahaja pod cenzuro v vseh oblikah in v vseh stopnjah. Tukaj vsaj je malo prostora prostega za obrambo. O Avstriji po vojski se bo moglo priti šele takrat do utemeljenega razumevanja, ko bo mogoče spoznavati s sigurnostjo temeljne črte te bodoče Avstrije. Šele takrat bo tudi za našo (socialdemokratsko) stranko mogoče kak našt za dejanja. Za sedaj je mogoče ugotoviti z vso odločnostjo le tista temeljna načela, za katera se je socialna demokracija že davno potegovala, za načela, ki so splošno življenjski pogoji države in narodov, združenih v tej državi in katere spaja trajna skupnost usode: da se odstrani v državi, deželi in v občini z resno demokracijo narodnostni preprič, da se uvede narodna avtonomija ter da se izvrši temeljita preobnova uprave.

K vprašanju, ki se bodo morala rešiti po dokončani vojski, se morajo prištevati vprašanja, katera se presojajo pod imenom „gospodarsko zblizanje z Nemčijo“, ali ustanovitev „srednje Evrope.“ Samoumevno sploh ni potrebno dokazovati.

vati na dolgo in široko, da bi nam bilo načeloma zelo ljubo, če bi se odstranile vse meje, ki ločujejo narode. Tudi „zblizanje“ Avstrije in Nemčije v duševnem, političnem in v gotovi meri tudi v organizatoričnem pomenu bi morda ne pozdravila nobena druga skupina s tako radostjo, kakor ravno delavski sloji Avstrije in Nemčije. Tudi stremljenje za kolikor mogoče tesno združenje obeh držav v gospodarskem oziru najde pri nas popolno umevanje. Pač pa razumevamo mi to skupnost drugače kakor ljudje, katerim je pred očmi samo skupnost strelskih jarkov in carinskih zavor. Kratko rečeno, mi hočemo sicer, da bi prišlo do tesnega zblizanja, toda to zblizanje ne sme imeti nobenega ofenzivnega in izzivalnega značaja, ki bi bil naperjen proti ostalemu evropskemu svetu. Tudi ne sme biti pretveza in orodje za visoko varstveno carino za agrarce in industrijske magnate. Vse drugo pa svoj čas, ko bodo poprej dobili sedaj še megleni načrti trdnjejšo obliko. Imeli smo opetovano dovolj priložnosti, se o tem predmetu razgovarjati s strankinim predsedstvom nemške socijalne demokracije in upamo, da se bomo mogli v ponovnih skupnih posvetovanjih zediniti glede temeljnih načrtov.

Toda vsa ta vprašanja stopijo, kar se tiče važnosti in nujnosti, v ozadje. V ospredje stopi vprašanje o končnem miru. Koliko trpe vsi narodi vsled vojske, pod kakšnimi žrtvami se prenaša najneznosnejše, to vemo vsi in to so nam prav jasno slikala vsa poročila, došla iz vseh krajev države. Bližnji upoklici starejših letnikov bodo napravili žrtve še mnogo občutnejše. K temu še pa pride, ker uvidevajo vsi ljudje vedno jasneje, da je obrambno delo izvršeno in se nadaljuje vojna, ker se ne more priti do mirovnih pogajanj. Vsled tega je smatrala socijalno-demokratska skupina za svojo samoumevno dolžnost, opetovano in nujno opozarjati vlado, da si želi delavski sloji, na katerih ramah sloni največja teža vojnih žrtev, vsak dan z naraščajočo živahnostjo končnega miru. Neumorno smo tudi ponavljali poizkuse, da zopet obnovimo vsled vojske zrahljane in deloma pretrgane vezi med mednarodno socijalno demokracijo. Upamo in imamo prepričanje, da se bodo tudi v deželah, v katerih je bilo najtežavnejše, polagoma izboljšali za doseg tega potrebnih pogoji. Ker mi Avstrijci ne moremo govoriti, so v našem imenu izrazili našo željo po miru v nemški državni zbornici naši nemški sodrugi in sicer po poslancu Scheidemannu in bodi jim izrečena tem potom prisrčna zahvala za to. Avstrijski socialdemokratski delavci, moški in žene, so prevzeli rađevolje na svoje rame vse dolžnosti, katere jim nalaga obramba države, so rađevolje doprinašali vse žrtve, katere so zahtevale in še sedaj zahtevajo potrebe vojne. Pridružujejo se pa milijonskemu zboru, kojega glasovi se najsvečaneje razlegajo po vseh deželah in v vseh jezikih, da se napravi konec vojnim grozotam in da se doseže toli zaželeni mir.

Po dr. Adlerjevim govoru se je razvila živahna debata. Končno je bil sprejet predlog, da se izreče socialni demokraciji v Nemčiji zahvala za to, ker je njen govornik poslanec Scheidemann izrazil v nemški državni zbornici željo avstrijskega delavstva po miru ter izrazil nado, da se utegne posrečiti spraviti do veljave na vedno močnejše učinkujoči in prepričevalni način prošnje vseh trpečih ljudstev za mir.

Poljsko vprašanje.

„Glos Narodu“ piše, da vprašanje med Poljskim klubom in vrhovnim narodnim odborom še sedaj ni končno urejeno. Poljski klub se bo po vstopu socialnih demokratov sicer okrepil, a po mnenju poljskih časopisov vendar ni kos svoji nalogi. Čudijo se, kako da se pod dosedanjim predsednikom Bilinskim še nikoli ni zbrala parlamentarna komisija Poljskega kluba. Ironično izražajo svoje občudovanje, da imajo tako krepkega in samozvestnega predsednika, a mislijo, da tudi najsposobnejši človek ne more sam voditi poljske politike in reševati vseh težkih vprašanj o bodočnosti Poljakov.

Poljaki se čudijo, kako da vodilni poljski politiki tako molčijo o poljskem vprašanju. Poljaki že od Napoleonovih časov niso doživeli tako važne dobe, kakor je sedanja. In res se slišijo plemeniti glasovi o poljskem vprašanju. A „Nova Reforma“ se čudi, da so to samo glasovi ogrske opozicije, ne pa Poljakov. Če pojde tako naprej, se važnejša poljska vprašanja rešijo brez Poljakov. Voditelji poljske politike naj se potrudijo, da poljske legije ne bodo kar tako zastonj prelivale krvi za domovino. Če niti vrhovni narodni odbor in niti Poljski klub ne zmoreta tega dela, naj se pa ustanovi še novo vodstvo. Zbe-

re naj se nekoliko najodličnejših poljskih mož in naj se zavzamejo za domovino.

Zanimivo je, da liberalno demokratska „Nova Reforma“ pozivlje poljsko plemstvo k vodstvu poljske politike. V monarhičnih državah ima plemstvo vedno še važno ulogo. Poljaki imajo veliko visokega in zares odličnega plemstva, ki se je vedno zavedalo svojih pravic, naj se tedaj zave tudi v svojih narodnih dolžnostih. Kadar so v zadnjih letih aristokraciji očitali politično nedelavnost, se je izgovarjala, da je sedanji čas preveč demokratski in da aristokratom noče priznati odličnega mesta. Sedaj pa piše „Nova Reforma“, da kot liberalno demokratsko glasilo v imenu poljskih demokratov prosi poljsko aristokracijo, naj se loti narodne politike, naj stopi na čelo poljske politike. „Aristokraciji ponujajo najodličnejše rezervirane prostore. Torej na delo!“

Bolgarsko bojišče.

Bolgarsko sobranje je car Ferdinand osebno otvoril. V svojem prestolnem govoru niti z besedico ne omenja razmerja Bolgarije do Rusije. Sobranje je vladi dovolilo vse za vojsko zahtevane kredite.

Rusija je očitvidno opustila namen, napasti Bolgarijo. Po morju je pot prenevarna, po suhem pa vodi skozi Rumunijo, katera prehoda ni hotela pripustiti.

Položaj ob bolgarsko-grški meji je popolnoma neizpremenjen. Toda dolgo menda ne bo tako ostalo. Uradna poročila pravijo, da je general Mackensen došel v Sofijo in se podal v svoj glavni stan. Menda so pogajanja z Grčijo dovedla do sporazumljenja in krvavi ples s četverosporazumom se lahko začne. Četverosporazum se v svojih listih baha, da je Solun nezavzet, ker je tako izborna utrjen. Kaj je danes nezavzetno?

O bolgarskih četah, ki zasledujejo Srbe, se poroča, da se borijo pri Elbasanu. O izidu teh bojov še ni poročil.

Prihodnji teden velika bitka.

Atenski list „Hestia“ poroča dne 28. decembra iz Soluna: V krogih četverosporazumovih vojskovodij in politikov v Solunu se pričakuje, da se bo najbrž sredi prihodnjega tedna razvila na grškem ozemlju med Solunom in Dojranom večja bitka.

Bitka pred Solunom.

Posebni poročevalec Wolffovega urada poroča iz Aten, da bo Grčija v bojih, ki se bodo prihodnje dni bili angleško-francoskimi ter avstrijsko-bolgarskimi-nemškimi četami v prostoru severno od Soluna, ostala nepristranska.

V Solunu in okolici 1.100 topov.

List „Echo de Paris“ piše, da je Solun glede artilerije v vsakem oziru preskrbljen. Le število moštva je še vedno premajhno za uspešno napadanje sovražnih postojank, oziroma brambo Soluna. Angleži in Francozi so dosedaj izkrcali v Solunu nič manj nego 1100 topov. Večje število baterij večjega in pa manjšega kalibra pa je še na potu. Okrog Soluna so Angleži in Francozi potegnili 800 km bodeče žice. Srbi morajo noč in dan utrjevati angleško-francoske postojanke.

Solun

Iz Soluna se poroča: Avstrijci, Nemci in Bolgari se pripravljajo na odhod iz Soluna, mnogi so že odpotovali v notranjost Grčije. Te dni se pričakuje, da bodo avstro-ogrski, nemški in bolgarski konzuli zapustili Solun, ker bodo Angleži proglasili nad mestom obsedno stanje. Angleži noč in dan utrjujejo svoji obrambni črti. Prva obrambna črta je pri mestu Kilindiru (severozahodno od Soluna), druga pa pri Solunu. Na polotoku Kalkidike so Angleži že na različnih mestih izkrcali novih čet ter so črto jezer na otoku utrdili. Anglija ima namen, potem ko bodo morala Solun zapustiti, se na polotoku Kalkidike odločno braniti.

Bitka pri Elbasanu.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je na zborovanju poslancev vladne večine pred otvoritvijo bolgarskega sobranja v posebnem govoru izjavil, da je Bolgarija sedaj v dobi, ko se bodo razširile njene meje. Povečanje Bolgarije je delo celega bolgarskega naroda in ne samo vlade. Vsa ozemlja, na katera so stopili bolgarski vojaki, bodo ostala bolgarska last.

Bolgarska uprava na zasednem srbskem ozemlju.

Na vprašanje, kako bo uredila Bolgarija upravo zasedenega srbskega ozemlja, je odgovoril bolgarski minister za notranje zadeve Popov sledeče: „Uprava zasedenega srbskega ozemlja bo trojna: Za Macedonijo, ki se čuti popolnoma bolgarsko, za ozemlje med mesti Piro, Vranja in Niš, kjer je bilo 30 let premalo za iztrebljenje bolgarskega jezika, in končno za ozemlje severno od Niša in Pirota, katero je srbska vlada v enem stoletju močno posrbila, izvzemši mesto Negotin, kjer se najdejo ravno take šege, običaji in nošnje, kakor v Vidinu.“

Uprava je dobila nalog, da mora storiti vse potrebno, da se ljudstvo pomiri ter da ji bo zaupalo. Nastopati mora kot rešiteljica svojih bratov iz tlačanstva, ne pa kot osvajaateljica ozemlja. Novo upravo čaka težko delo, ker je ozemlje v gospodarskem in državnem oziru popolnoma opustošeno. Srbi so odstranili vse arhive, vse zemljiščne in davčne knjige in bolgarska uprava bo morala vse nanovo urediti. To pa zahteva zelo veliko časa.

Needinost v grškem ministristvu.

Atenski list „Nea Hellas“ objavlja očitvidno nasprotujoča si naziranja, ki se pojavljajo v Skuludisevem ministristvu glede presoje stališče Grčije. V sedanjem ministristvu je zaznamovani tri struje. Ministrski predsednik Skuludis je mnenja, da bi se morale četverosporazumove zahteve sprejeti brez vsakega pridržka, ker bi sovražno stališče Grčije imelo za posledice nove nasilnosti od strani četverosporazuma. Druga skupina, ministri Theotokis, Rhallis, Dragumis in Michelidakis, je naziranja, da bi se morala, kolikor le mogoče, zavleči pogajanja med Grčijo in četverosporazumom. Tretja skupina, takozvana Gunarisova skupina, je pa mnenja, da bi bilo najboljšo, če bi se Grčija brez pomisleka pridružila Avstriji in Nemčiji ter njenim zaveznicam. Na ministrskem posvetovanju o zunanjem položaju Grčije se je izjavil Gunaris na pripombo, da bi utegnili v tem slučaju stegniti Anglija svoje roke po Atenah in zasedi glavno mesto Grčije, sledeče: „Zakaj bi mi ne predstavili glavnega mesta v Lariso, kamor ne morejo pasti krogle angleških in francoskih topov?“

Grčija zopet protestira.

Atenska poročila pravijo, da je grška vlada zoper utrjevalna dela, ki jih vršijo četverosporazumove čete v Solunu in okolici, že drugokrat energično protestirala.

Grčija dovolila bolgarskim četam prestop na grška tla.

Sofijski uradni list „Narodna Prava“ piše dne 27. decembra: Grška vlada je naznanila po svojem poslaniku bolgarski vladi, da Grčija nič več ne ugovarja, če prestopijo bolgarske čete na grško ozemlje, če bi bilo to neobhodno potrebno v interesu skupnih vojnih podvzetij osrednjih velevlasti in njenih zaveznice.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je vzel to obvestilo na znanje ter je opetovano povdral, da prihod bolgarskih čet na grška tla ne bo škodoval grškim interesom, nasprotno, bolgarske čete bodo branile grške interese.

Naše armade ob grški meji.

„Daily Mail“ javlja: Sovražna (avstrijska in nemška) armada, ki je zbrana ob grški meji, šteje pol milijona vojakov ter je oborožena z močno artilerijo.

„Az Est“ ve povedati, da hočejo Francozi in Angleži izbojevati odločilno bitko na višinah pri Kilisu (južno od jezera Dojran). Grška vlada da še ni dobila nobenega jamstva, da Bolgari ne bodo vdrli na grško ozemlje.

Bitka pri srcu Albanije.

Italijanski listi poročajo dne 26. dec.: Srbski kraljevič je izjavil, ko je prišel v Italijo, po nekem kavalerijskem stotniku, da se je zbrala srbska konjenica v kraju Sia, srbska pehota pa izkuša z brzimi pohodi priti v Valono, da se združi z italijanskimi četami. Pri Elbasanu se že tri dni bijejo Srbi z Bolgari.

Bolgari zasedli Elbasan.

Lyonski list „Nouveliste“ poroča, da so se Srbi pred Elbasanom zadnjikrat postavili v bran in so z

ostanki svojih čet sprejeli boj z Bolgari. Bolgari so Srbe po večdnevni srditi bitki porazili. Bolgari so zasedli Elbasan. (Uradno še ta vest do sedaj ni potrjena.)

Albanci se pridružujejo Bolgarom.

Iz Drača se poroča, da je Esad-paša zapustil Drač, ker mu Italija ni poslala na pomoč vojaških čet. Več tisoč Albancev se je pridružilo Bolgarom, ki prodirajo čez Albanijo vedno dalje proti Adriji.

Za Valono.

Iz Aten se dne 26. decembra poroča: Grška vlada je naročila svojemu poslaniku v Rimu, da naj poizve pri italijanski vladi glede obsega in smotra italijanskih podvzetij pri Valoni. Italijanska vlada je podala najboljša zagotovila ter je še celo prosila za sodelovanje Grčije, da svoje pričeto podjetje srečno dokonča.

Po poročilih listov se nadaljuje pogajanja med obema vladama. Obe vladi sta se zedinili, da se morajo zajamčiti pravice, katere si je pridobila Grčija do današnjega dne na ozemlju pri Valoni.

Italijanske čete v Valoni.

Milanski listi poročajo, da so se italijanske čete, ki so se izkrcale v Valoni, utaborile v mestu in okolici.

Italijani ne prekoračijo grške meje.

Italijanski poslanik Bosdari v Atenah je pooblaščen od svoje vlade podal grškemu ministru izjavo, da italijanske čete, ki se nahajajo v Valoni, ne bodo prekoračile grške meje.

Srbska.

Časnikarji gonijo kralja Petra po celem Balkanu in po Italiji okoli. Edina (francoska) uradna vest pravi, da je odpotoval v Italijo, ne da bi se imenovalo ime bivališča. Bolanega Putnika nadomestuje general vojvoda Mišić.

Srbske čete, brez topov in municije, stojijo zdaj pri Elbasanu in Škadru. Vkreata in v Solun prepeljati ni mogoče, ker naša mornarica v Adriji ostro straži sovražno gibanje.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je sobranjski večini izjavil, da se bo Bolgarija do tam, kamor bodo prišli bolgarski vojaki, razširila. Tudi Bitolj bo bolgarski.

Vojaški guverner v Srbiji.

Z Dunaja se poroča, da bo baje vojaški poveljnik na Dunaju, podmaršal grof Salis-Seewis imenovan za vojaškega guvernerja v Srbiji. Vodstvo vojaškega poveljstva na Dunaju se namerava poveriti podmaršalu Przyborskiju.

Avstrijski ujetniki v Albaniji

Budimpeštanska komisija za podporo vojnih ujetnikov je dobila dne 29. decembra od grške kneginje Ypsilanti iz Aten sledečo brzojavko:

Avstrijski in ogrski vojni ujetniki se nahajajo v Albaniji in sicer med Dračem in Valono v naslednjih krajih: Kobaza, Lazana in Fieri. Ti kraji ležijo približno 20 km od obrežja.

Ostanki srbske armade.

Posebni poročevalec berlinskega Wolffovega urada poroča dne 29. decembra iz Aten: Ostanki srbske armade so došli v Elbasan in Škađer. Skupna moč razbite srbske armade znaša 40.000 mož. Srbi nimajo ne topov ne streliva.

Kralj Peter v Italiji.

„Agence Havas“ poroča iz Rima, da je srbski kralj Peter došel iz Valone v Italijo.

Putniku pešajo moči.

Amerikanski vojni poročevalec na Balkanu poroča, da je vojvoda Putnik, vrhovni poveljnik srbske armade, duševno in telesno popolnoma potr. Srbi pa Putnika tako obožujejo in iz nekega praznoverja do njegove osebe ne pripustijo, da bi odložil vrhovno poveljstvo. Putnik je bil že tedaj, ko se je srbski glavni stan nahajal v Mitrovici, tako oslavljen, da niti sedem stopnic, ki so vodile do njegovega stana, ni mogel brez opore prestopiti. Ko se je srbska armada

umikala iz Srbije, so vojaki zbili za silo nekako no-silnico in so nesli svojega poveljnika čez hribovje v Škađer.

Črnogorsko bojišče.

Kövesova armada stoji v sandšaku ob reki Tari, severno od Berane in izhodno od Plav. Neprestano se vršijo ljuti boji. Seveda je njih obseg radi goratega ozemlja omejen. Črnogorska poročila so zadnje dni poročala neprestano o lastnih zmagah. Toda to so bili le spopadi patrulj in predstraž. Glavna naša armada stoji trdno na svojem prostoru. Dovoz živil in municije funkcionira brez pogrška.

Črnogorski armadi, pri kateri se nahajajo tudi srbske čete, poveljuje srbski general Stepanović. Poveljniki posameznih skupin so Martinović, Mišić in vojvoda Vuković.

Rusko bojišče.

Na ruskem in francoskem bojišču je mir prenehal, začeli so se hudi boji. Na ruskem bojišču se je začela ruska ofenziva na Sveti večer in sicer ob besarabski meji. Artilerijski ogenj je bil strašen. Sovražna infanterija je izvajala naskok za naskokom. Toda kljub velikanski uporabi municije in človeških žrtev se dosedaj sovražniku ni posrežilo predreti naših front.

Kakor v jeseni, prestavlja tudi sedaj rusko vrhovno vojno vodstvo ofenzivo z ene točke na drugo. Najprej so Rusi napadali ob besarabski meji, potem v izhodni Galiciji na izhodni strani reke Strypa. In najnovejša poročila pravijo, da se tudi dalje severno ob Ikvi in Putilovki pripravlja sovražnik na večja podvzeta.

Na izhodno-gališkem bojišču so bili posebno hudi boji za obmostje pri Burkanovu. Bojišče je posejano z ruskimi mrličji. Ujeli smo pri Burkanovu 900 mož in 2 častnika.

Srditi boji pri Černovicah.

Dne 29. dec. se poroča iz Černovic: Srditost bojev ob besarabsko-bukovinski meji, ki so se pričeli na Sveti večer, dne 24. dec., je brezprimerna. Rusi so na bojni črti, dolgi 5 km, zbrali čez 200 topov in tri divizije infanterije. Včeraj, dne 28. decembra, je dosegel boj svoj višek. Bobneči ogenj je trajal od 27. dec. od polnoči do 28. dec. ob eni uri popoldne. In med tem časom so sovražne kolone z naskoki napadle naše postojanke 14krat. Na stotine mrličev je obležalo v prvih vrstah naših žičnih ovir. Ruski polk iz Odese je imel grozne izgube. Število mrtvih in težko ranjenih znaša na ruski strani čez tisoč. Ranjeni Rusi so pripovedovali dopisniku lista „Neues W. Tagblatt“: „Kar smo tukaj doživeli, je bilo naravnost strašno. To ni bil več pekel, bil je le dan božje sodbe.“ Ranjen kozaški podčastnik je pripovedoval: „Rekel sem svojemu poveljniku: Ne pošlji nas v ta strašni ogenj. Ne boš nas več videl. Poveljnik pa je odgovoril: „Mora biti! Car zapoveduje, da moramo vzeti Černovice.“ Šli smo v boj in jaz sem imel prav. Moj poveljnik je sedaj samo kup krvavih kosti.“

Dve ruski stotnji zakopani.

Na neki točki zahodno od Bojana (ob besarabski meji) so ob priliki ruske ofenzive ob božičnih praznikih naši težki topovi štirikrat izborno zadeli. Dve sovražni stotnji ste bili po teh vseh streljih popolnoma zakopani. Naša infanterija je v teh bojih izvršila čudeže junaštva. Rusi so naskakovali v 16 do 18 tesno druga drugi sledečih vrstah. Prve so takoj popadle vsled silnega ognja naših topov, streljnih in infanterijskih pušk. Drugi so se borili moč proti moču. Po izpovedbi ruskih ujetnikov je padlo na ruski strani več visokih častnikov, med njimi tudi polkovnik iz visokega ruskega plemstva. Ostanki njegovega polka so še štirikrat napadli Avstrijce, da bi rešili svojega poveljnika iz območja sovražnega ognja. A za sedaj še nihče ne ve, ali še polkovnik živi ali ne. Med bojem so avstrijski in ruski zrakoplovi obkrožili bojišče. Naš dvokrovnik je uspešno in zmagovito napadel dva ruska zrakoplova.

Mnogo ruskih krogel je padalo med bojem na rumunsko ozemlje. Zvečer je boj nekoliko ponehal, le ogenj topov se je še deloma nadaljeval. Prebivalstvo v Černovicah je zasledovalo dogodke na bojišču z veliko napetostjo. Naše poveljstvo je od časa do časa poročalo o položaju.

Rusija upoklicala letnik 1918 pod orožje.

Ruski car je odredil upoklic nabornega letnika 1918 pod orožje in sicer v začetku mesca januarja.

V Moskvo je došlo veliko število francoskih in belgijskih inženirjev, ki bodo nadzorovali dela v tovarnah za izdelovanje municije.

Francosko bojišče.

Angleži in Francozi so kakor Rusi začeli z ofenzivo. Najhujši boji so v Vogezih na nemških tleh. Uspehov nobenih.

Prejšnji mornariški minister Churchill se je z bojišča že vrnil v Anglijo. Se je hitro naveličal.

Francija se trudi, da bi tudi četverosporzumova diplomacija imela skupen ožji odbor, ki bo postal enotno in hitro. Toda Anglija v to noče privoliti. Potem bi ne mogla več tako izrabljati svojih zaveznikov.

Turška bojišča.

Na Galipolju ostale francosko-angleške čete nimajo sedaj nič kaj dobrega. Deloma so izpostavljene artilerijskemu ognju od treh strani. Razven tega je sedaj ob Dardanelah tudi skrajno neprijazno vreme: veliki viharji, megla, dež in sneg. Mornarica vsled tega vremena ne more povoljno podpirati izkrcanih čet.

Nameravani turški napad na Sueški prekop in Egipt ima v Angliji že svoje posledice. Kabinet je sklenil predlagati zbornici splošno vojaško dolžnost. Iz Mezopotamije in Kavkaza ni poročil.

Nemčija posodila Turčiji 480.000.000 K.

Turška vlada je najela v Nemčiji 480.000.000 K vojnega posojila.

Egipt v obsednem stanju.

Svicarski listi poročajo iz Milana: Egiptska vlada je proglasila obsedno stanje čez cel Egipt. Do sedaj se je obsedno stanje raztezalo samo čez okrožja, ki mejijo ob Sueški prekop.

Angleške priprave v Egiptu.

„Secolo“, „Giornale d'Italia“, in „Stampa“ objavljajo iz Egipta: Angleško poveljstvo, glavni stan se nahaja v Kairu, je zbralo veliko Burov, avstralskih in novozelandskih čet z mnogimi topovi in je razširilo povodenj v severozahodnem kotu Sinajskega polotoka. Železnice, ki vozijo k Sueškemu prekopu, so deloma izpopolnili v dvotirne. Drugi tir delajo tudi na progi Zagazio—Ismailia. Angleško poveljstvo bolj kakor izhodna meja skrbi za zahodna. Senusi namreč že so prekoračili mejo in so si tam na škodo Italije in Anglije uredili samostojno ozemlje, katero lahko branijo s številnimi topovi in strojnimi. Zdi se, da prodirajo po karavanski cesti, ki se spoji pri Fayounu, južnozahodno od Kaira, s cesto v Nilski dolini. Angleži so zbrali ob karavanski cesti močne čete, da ustavijo Senuse, ker če se jim to ne posreči, se boje ustaje med domačini v Egiptu.

Buri ob Sueškem prekopu.

„Baseler Nachrichten“ poročajo iz Rima: Več polkov Burov je došlo ob Sueški prekop. Burski polki so bili prvotno določeni za nemško Izhodno Afriko.

Italijansko bojišče.

Italijanski glavni stan se nahaja v starem slovenskem mestu Videm. Italijanski kralj je živčevno zelo bolan; njegovo vedenje je razburjeno, njegovo oko motno in nemirno. V vojski je verolomni kralj že popolnoma osivel. General Kadorna se smatra za največjega vojskovodje cele Evrope. Toda svojega italijanskega značaja ne more popolnoma zakriti. Tudi Kadorna je strahopezljiv. Ker se mu drugega daleč za fronto ni bati, se boji naših zrakoplovov. Pisarno generalnega štaba je dal tako pokriti, da je zavarana pred bombami. Spi pa v različnih stanovanjih, da bi se ne moglo izvedeti za njegovo spavališče.

Na fronti se izvršujejo le manjša podvzeta.

Švedski polkovnik hvali Evgenovo a mado

Iz Stockholma se dne 28. decembra uradno poroča, da se je švedski polkovnik Evgenov a mado hvalil za svoje delo v vojski.

Polkovnik Ackermann poroča v švedskih listih o utisih, ki jih je dobil na avstrijski fronti v Tirolih, na Koroškem in ob Soči. V tirolskem, koroškem in primorskem ljudstvu vlada duh in odločnost, katero si je težko predstavljati. O soški fronti se je polkovnik Ackermann sledeče izjavil: Dejstvo je, da niso prišli Italijani nikjer naprej. Čas, ko bi Italijani lahko dosegli kak uspeh, je že potekel. Med avstro-ogorskimi četami vlada izvanredno dobro razpoloženje in zaupanje na zmago, ki je tako veliko, da se niti ne da popisati. Na tej fronti se lahko vidi odločna in najspretnjša utrjevalna dela, ki so prikrojena naravnim postojankam. Pri četah se opaža izvanredna vstrajnost in sicer ne samo na fronti, ampak tudi med vojaškimi oddelki za fronto, kateri dovažajo potrebne reči za armado.

Novi upoklici v Italiji.

Italija je vpoklicala pod orožje na dne 10. jan. 1916 vse vojaške osebe zadnjih treh nabornih letnikov, ki so bile iz kateregakoli vzroka dosedaj oproščene od vojaške službe. Število vpoklicanih znaša 180.000 mož.

Moč avstro-ogrskega in italijanskega brodogradništva.

Nemški upokojeni pomorski kapitan Persius piše o avstro-ogrskem in italijanskem brodogradništvu med drugim: Linijskih ladij in oklopnih križark je imela Italija v avgustu ob izbruhu vojne: 10 ladij z 240.300 tonami, 32 rušilcev, 70 velikih torpedovk in 21 podmorskih čolnov; Avstro-Ogrska pa 16 ladij, 19 rušilcev, 24 torpedovk in 6 podmorskih čolnov. Italija je dala za brodogradnjo tri leta 156, 173 in 205, Avstro-Ogrska pa 104, 118 in 155 milijonov mark. A potem se ni čuditi, ako Italijani tudi kaj zahtevajo od svoje mornarice. Ali uspeh je bil doslej vedno le na strani Avstro-Ogrske. — Japonski admiral Togo je rekel v svojem dnevnem povelju dne 20. decembra 1905: „Moč naše mornarice ne sloni samo na ladjah in topovih, marveč tudi in pred vsem na moralni faktorjih, ki šele dajo življenje ladjam in topovom.“ — Moralni faktor na naši strani bo odločeval tudi v Adriji glede končne zmage.

Rumunija ostane brezpogojno nepristranska.

Iz Milana se dne 28. decembra poroča: Bivši rumunski finančni minister Marghiloman je prišel dne 27. decembra v Pariz. V pogovoru se je izjavil, da nima Rumunija nobenega namena zapustiti nevtralnosti. Rumunija je in ostane brezpogojno nepristranska.

Japonska se pripravlja.

Ruski listi poročajo iz Tokija, da se je na tamšnjem denarnem trgu (borzi) pojavilo zadnje dni živahno gibanje. Prišlo je celo do pretepov. V celi teželi se vršijo priprave za vojaška podvzeta. Bojne brodogradnje je že docela mobilizirano in se deloma že nahaja v kitajskem vodstvu. Dogodki na Kitajskem se po celi Japonski zasledujejo z veliko napetostjo. Japonska namreč noče priznati bivšega predsednika Juansikkaja, za kitajskega cesarja.

Politične vesti.

Skupni program nemških strank. Po enoltnih pogajanjih so nemški krščanski socialist in »Nemška narodna zveza« sklenili skupen program. Obe stranki sicer ohraniti svoja strankina načela, toda skupno pojdeta v socialnih narodnih in skupno državnih prasanjih. V političnem oziru je na prvem mestu bodoča razmerje z Nemčijo. Vzdržati je treba zvezo z Nemčijo. Za to je treba stremeti za pristranejšo gospodarsko zvezo z Nemčijo, ki naj bi se stopnjevale z gospodarskim razvojem izpopolnila v carinsko in trgovinsko zvezo. Trgovinske pogodbe s tretjimi državami naj se sklepajo skupno z Nemčijo in zagotove naj se primerni trga. Gospodarsko razmerje z Ogrsko je treba urediti na daljšo dobo. Program se peča tudi z ureditvijo polskogaliških zadev. V notranji politiki bosta obe stranki delali na to, da se izpremeni ustava, v kolikor se je to pokazalo potrebno. Tudi poslovnik državnega zbora bo treba izpremeniti. Državna uprava se mora reformirati, a tonomija dežel pa izpopolniti. V narodnem oziru pa postavlja program splošno načelo, da se Nemcem v Avstriji zagotovi ono mesto, kakor ga zahteva interes države. Nemški jezik naj se določi kot pro-etni (občevalni) uradni jezik v tolki meri, da se državnim potrebam in

urejeni upravi popolnoma zadosti. V jezikovno mešanih deželah naj se jezikovnim potrebam drugejezičnega prebivalstva v šoli in uradu ugotovi, »toda samo po resnični potrebi«. Končno se zahteva, da se zagotovi nemški značaj nemških dežel in delov dežel, posebno pa mora prestolnica Dunaj dobiti nemški značaj.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Dalmatinsko namestništvo je razpustilo dalmatinska društva: »Hrvatski Sokol« v Splitu, Omišu in K. Novu; »Pučka Stionica« v Varošu in Lučeču; »Gradjanska Stionica« v Splitu, »Srpska Sloga« v Splitu, hrvaško politično demokratsko društvo v Splitu ter dalmatinski hrvaški akademski klub.

Prepoved cirilice v bosanskem poštne in brzojavnem prometu. Iz Sarajeva poročajo: Vojno ministrstvo je prepovedalo uporabo cirilice v poštne in brzojavnem prometu. Vsi naslovi in druge pismene, za pošto namenjene navedbe morajo biti pisani z latinico ali gotico. Podpisi strank s cirilico se smatrajo samo za podkrižanje.

Nemška socialna demokracija za vojsko. Socialdemokratski klub v nemškem državnem zboru je predložil strankinemu odboru predlog, da se naj onih 19 socialdemokratskih poslancev, ki so glasovali zoper vojno posojilo, izključi iz stranke.

Socijalni demokrat — nemški častnik. V nemški armadi je do sedanje vojne veljalo načelo, da socijalni demokrat sploh ne more doseči oficirske šarže. Od vojne sem je to načelo omajano; že več socijalnih demokratov je dobilo oficirsko šaržo, zdaj celo urednik precej radikalnega lista »Chemnitzer Volksstimme«.

Tudi francoski socialni demokratje za vojsko. Socialist Gustav Hervé, svojčas goreč antipatriot, sicer pa jako spreten časnikar, izdaja v Parizu list »Guerre sociale« (socijalna vojna, ki ga časih tudi avstrijski časopisi citirajo, ker je v njem povedana marsikaka resnica. Zdjaj se poroča, da bo Herve z novim letom premešal naslov svojemu listu v »La Victorie« (zmaga), da to izrazi popolno ločitev francoskega socializma od nemškega. Glasom poročila korespondenčnega urada pravi Hervé, da se je francoski socializem povrnil k zmagovitim tradicijam, nemški pa se je umstveno in moralno bankerotiral.

Japonci na Formozi. Japonske oblasti so razglasile razsodbo v veleizdajniškem procesu na otoku Formozi. Od 1413 obtožencev je bilo 900 obsojenih na smrt. Namen zarote je bil, odtrgati Formozo od Japonske, umoriti cesarja in ministerskega predsednika ter proglasiti na Japonskem republiko.

Cenjenim naročnikom! Današnji številki smo priložili poštne položnice vsem naročnikom, torej tudi tistim, ki so že poravnali naročnino. Vse cenjene naročnike, ki še niso poravnali zaostale na očetine, prosimo, da store to čimprej, najpozneje pa do 15. januarja 1916, da jim ne bo treba ustavljati lista. Straž stane za celo leto 20 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2 K 50 r.

Raznoterosti.

Sv. Oče in mir. Kakor poroča »Kölnische Volkszeitung« je sv. Oče imel dne 25. dec. nagovor na 25 kardinalov, v katerem je obžaloval obseg in grozovitost najbolj grozne vojne, tožil o razširjenju in trnovratnosti boja do uničenja, kar postaja se hujše rati posledic, da se svet spreminja v bojnišnico, in ves napredek človeške kulture v protikrščansko nazadovanje. Goreče molitve je rekel sveti Oče, so mi bolj všeč kakor vsako drugo počaščanje. Moj glas je bil prevečkrat izp. stavljen neuspehu, vendar se moje zaupanje ni omajalo. V srcu imam veliko upanje navzlic vsemu človeškemu pričakovanju. Samo v Bogu stavljam vse svoje nepremagljivo zaupanje, da se kmalu poleže grozovita svetovna morja.

Vojni kurati v ujetništvu. Pom. zn. škof dr. Waitz, generalni vikar v Feldkirchu nad Predalskem je z. prosil zunanj. ministrstvo, da se njegov duhovnik dr. Drösel, ki se nahaja v ruskem ujetništvu v ne. otom izmenjave. Zunanje ministrstvo je obljubilo posredovanje.

Blagoslovljeni križci na bojišču. Višja cerkvena oblast je določila, da mejo vojaški duho niki razpela sami z navadnim križnim znamenjem blago-

slavljati in z njimi združiti posebne križne odpustke. Pogoj za odpustke je, da vojak ki ima tak križec pri sebi zmoli 5 Očenašev, Češčenamarij in Čast bodi.

15 praznikov in 53 nedelj. Leto 1916 je prestopno leto in šteje 366 dni. Zanimivo je, da noben katoliški praznik v tem letu ne pade na nedeljo. Leto 1916 bo torej z nedeljami vred štel 68 katoliških praznikov.

Odlikovani poštni uradniki. Od graškega vojaškega poveljstva so prišli priznanje in zahvalo za uspešno službovanje sledeči uradniki: Poštni oficijant Franc Mlinarič v Sterntalu pri Ptuj, poštni oficijanti Pavel Novak, Vinko Harmet in Alfred Šabota v Mariboru.

Pobiranje deželnih doklad v prvi polovici l. 1916. Cesar je potrdil sklep štajerskega deželnega odbora z dne 13. oktobra 1915, da se deželne doklade za prvo polovico l. 1916 pobirajo v dosegljivi višini. Pogoj je, da se deželne doklade na državni užitninski davek pobira na isti način in po istih organih kakor direktni davek na užitnino.

Bivši štajerski deželni poslanec umrl. V Trofai-chu na Gornjem Štajerskem je v torek, dne 28. decembra umrl bivši nemškoliberalni deželni poslanec Janez Thunhart.

Slovensko šolstvo v Ameriki. Kako je napredovalo število slovenskih naselencev v Ameriki, izpričuje dejstvo, da je samo na slovenski šoli v župniji sv. Vida v Clevelandu vpisanih 1240 otrok. Zaposlenih je na tej šoli 16 učiteljic.

Dvotirna proga Karlovac — Ogulin. List »Eisenbahn« poroča: Kakor je znano, je proga Budimpešta — Reka državne železnice enotirna. Z zgradbo proge Ogulin — deželna meja blizu Knina (ogrska-dalmatinska železnica) in z otvoritvijo proge Karlovac — deželna meja blizu Metlika se more pričakovati v skorajšnji bodočnosti neposredno črto iz Ljubljane čez Bujarce — Karlovac — Ogulin — Knin do Splita. Zaradi mogočnosti takega neposrednega prometa je upati, da promet zelo naraste, ter se ne bo mogel razvijati na onem delu proge Karlovac — Oštarije, vsled česar se mora imenovani del proge pretvoriti v dvotir. Otvoritev drugega tira se odpravi javnemu prometu najbrže istočasno, ko bo dograjena ogrsko-dalmatinska železniška proga.

Doberdob. »Neue Freie Presse« je te dni pričevala zanimivo diskusijo o Doberdobu. Zaključek je ta: 1. vsa diskusija pomenja konstatacijo, da je Doberdob slovenski kraj; 2. je ugotovila, kako ga imenujejo domačini in 3. da edno pravilno označenje je Doberdob. Pravda je končana in je na naši strani. Upajmo, da se bo pravilno imenovanje tega kraja izvajalo odslej tudi v uradnem poslovanju.

Borojevičev kip. Hrvatski kipar prof. Frangeš je modeliral kip armadnega poveljnika generala infanterije Svetožarja pl. Borojeviča. Kip predstavlja zmago vitega vojskovođe na konju in je sedaj rastavljen z drugimi deli vred v Frangeševem ateljeju v Zagrebu. Vili bodi kip iz italijanskih šrapneljskih zapor.

Odlikovan slovenski učitelj. G. Fr. Luknar, učitelj pri Sv. Jurju ob Ščavnici je bil odlikovan s srebrno in bronasto hrabrostno svetinjo. Ob enem je bil imenovan za praporščaka. Nekaj dni za tem pa je bil hudo ranjen.

Naši zrakoplovci želijo: Veselo novo leto! Srečno zdravo in v selo novo leto želimo vsem čitateljem »Straže« mi trdnjavski topničarji od zrakoplovnega oddelka št. ... Sedemnajst mescev je že, kar smo zapustili naše ljubljene domače! Šli smo z veseljem na klic našega pravitlega cesarja pod njegovo zmagonosno zastavo. Danes jedno leto si je gotovo vsaki mislil, da bomo letošnje božične praznike in novo leto že obohajali doma, pri svojih dragih. Pa žalibog, naš misel se niso uresničile. Zato pa Vas prosimo vsi, kateri ste doma mislite na nas v molitvah, da po elih Bog zmago našemu orožju in nam podeli časten mir, naj se Marija usmili nas v sili, naj se usmili nedolžne krvi. Naj bode z nami in nas brani, da vse sovražne krogle zgrešijo nad nami. — Vam vsem pa zakličemo iz daljine tujine: Na veselo svidenie! Srčne pozdrave Vam pa še pošljamo s st. aže ob sinji Adriji: desetnika Martin Petrincič iz Mihalovec, Ivan Glavan iz Vel. Lašč, oddesetnik Ivan Jerenec od Sv. Barbare v Halozah, Franc Plko iz Šmarja, Andrej Mlinar iz Črne in poddesetnik Martin Vaupotič iz Pušinec pri Ormožu.

Izkopavanje padlih junakov. Višje armadno poveljstvo prejema številne prošnje, da se smejo izko-

pati in prepeljati v domovino padli svojci. Kratko potem, ko pride prošnja, včasih pa še predno prid-prošnja v roke poveljstva, prošniki že brzojavno urgirajo odločitev. Predno se more rešiti te prošnje je treba obilo pisarij semtertja, zato včasih poteče precej časa, da je prošnja rešena. Urgence pa na pravljajo le nepotrebno delo. Zato se odslej take urgence ne bodo več odpošiljale na naslovljeno poveljstvo. Pač pa bo vsakdo, ki vloži prošnjo za izkop svojca, dobil uračno potrdilo, da je prošnja prišla na svoje mesto.

Odlikovani junaki 87. pešpolka. S srebrnohrobrostno kolajno II. razreda so bili odlikovani: desnik Franc Čretnik, pešci Franc Brišnik, Jan. Fakin, Martin Senica, Ferdo Muc, Janez Jevšinek in Franc Plavčak.

Poizvedbe glede vojnih ujetnikov. V zadnjem času se množe slučaji, da se obračajo zasebniki na c. in kr. vojno ministrstvo s prošnjo za podatke glede usode posameznih vojnih ujetnikov. Občinstvo se radi tega opozarja, da se je za take informacije glede vojnih ujetnikov že v interesu hitrejših odgovorov obračati izključno na skupno osrednjo poizvedovalno pisarno Rudečega križa — poizvedovalnica za vojne ujetnike, Dunaj I. Fischhof 3 (Gemeinsame Zentralnachweisebureau vom Roten Kreuze Auskunftstelle für Kriegsgefangene, Wien I. Fischhof 3). Vprašanja, ki prihajajo na c. in kr. vojno ministrstvo, jih izroča isto imenovanemu uradu za vojne ujetnike, tako da se trati s tem le čas.

86leten podčastnik. Najstarejši še služeči podčastnik avstro-ogrske armade je 86letni narednik Mihael Drozdovski, pridodeljen rezervni bolnišnici v Brnu. Ta vojaški veteran, ki je še povsem krepak in izvrstnega zdravja, že služi 20 let kot vojak in 34 let kot poštni poduradnik in se je vdeležil vojen l. 1859. in 1866. v Italiji in Schleswig-Holsteinu. Prsi njegove dičijo različne medalje. Naj pripomni mo še, da tudi njegov oče še živi in šteje 114 let.

Električna vojna prihodnosti. V razgovoru o izpolnitvi prošnje v tej vojni je izjavil Marconi na pram nekemu sotrudniku lista »Echo de Paris«, da bodo vojne prihodnosti razpolagale s se vse drugimi iznajdbami, iznajdbami, ki prekašajo najbolj bujno fantazijo Jules Verna. Današnji uspehi niso nič proti presenetjenju, ki jih elektrika danes še ni postavila v službo vojske. Marconi pravi: Vidim pred seboj bojišča brez topov, brez pušk in brez bomb. Ni dvora, da se bo vojna, kakor hitro bomo izumili električne stroje z zadostnimi silami, popolnoma izpremenila. Delovali bomo potem na velike razdalje. Oklopne križarke na odprtem morju, zaloge smodnika, vse bo eksplodiralo na en mah. Šrapneli bodo eksplodirali v topu ter sploh ne bodo dosegli svojega cilja. Vse to se bo seveda zgodilo, če ne bodo našli narodi do takrat rajši sredstva, da se sporaz mejo brez vojne.

Pošiljanje poštnih zavojev vojakom na bojišče. Od 3. januarja naprej je dovoljeno pošiljati vojakom na bojišča poštna zavoj in sicer na vse vojne pošte. Na vojne pošte št. 11, 39, 51, 125, 149, 169 in 186 je dovoljeno vsak dan odpošiljati poštna zavoj, na ostale vojne pošte se pa smejo odpošiljati poštni zavoji le ob ponedeljkih, torkih in s edah, torej samo trkrat na teden. Dovoljeno je pošiljati vojakom na bojišča sledeče predmete: Obleko, cigare, cigarete, tobak, pipe, vžigala na kresni kamen in druge predmete, ki se ne pokvarijo. Ni pa dovoljeno pošiljati jestvila, kot kruh, meso, slanino, surovo maslo in sir, nadalje vžgalic, raznih tekočin, kot vino, žganje, bencin, špirit, ter vžgal na bencin. Kdor bi poslal v poštnih zavojih vojakom na bojišče nedovoljene predmete, bi trpel škodo, kajti takšni poštni zavoji se vojakom ne izročajo, marveč se vrnejo odpošiljatelju in vrh tega bi moral odpošiljatelj plačati poštino od dotičnega poštnega zavoj.

Poštni promet s Turčijo. Turška vrhovna pošta na upravo je glaša, da bo od 1. februarja 1916 naprej zopet dovoljen promet s poštnimi nakaznicami med Turčijo, Avstro-Ogrsko, Nemčijo, Švico, Nizozemsko, Škandinavijo ter Bolgarijo.

* **Vprašanja se stavijo večkrat na nas,** kako da prihajajo v Nemčijo vposlane razglednice nedostavljene nazaj? Na to podajamo kratko pojasnilo, ki so ga že pred časom prinesli listi: V vse inozemske kraje (Ausland), tudi v Nemčijo, se ne smejo pošiljati razglednice, ki predstavljajo kraje, posamezna večja poslopja, vojašnice, bolnišnice, mostove, spomenike itd., sploh večje stavbe. Sicer je pa sploh tudi pri nas prepovedana že prodaja gori omenjenih razglednic in sicer pod kaznijo, torej se tem manj smejo pošiljati v inozemstvo. Lahko se pa pošiljajo tudi v Nemčijo dopisnice in druge vsakovrstne razgled-

nice s ovetljicami, z živalmi itd. Upoštevajte to, da se brez potrebe ne kvirajo znamke!

Napoved dohodninskega in rentnega davka za leto 1916. Deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu razglasa, da mora biti napovedan dohodninski in rentni davek za davčno leto 1916 nadalje do 31. januarja 1916 in sicer na pristojni davčni oblasti. Dohodninski davek mora napovedati tisti, kojega letni dohodki znašajo več kakor 2000 kron, rentni davek pa tisti, kojega dohodki rent (naloženi denar) znašajo več kakor 1600 kron na leto. Tozadevne tiskovine se dobe pri davčni oblasti.

Strogo obsojeni sleparski vojaški dobavitelji. Mesarja Marko in Elja Hilec v Dr. hobicah sta zalagala vojaštvo z m. som. Nekega dne sta poskušala prodati za vojake pokvarjeno meso in stare, oglodane kosti. Ker dotični vojaški provjantni častnik ni hotel prevzeti ponujenega mu mesa, sta ga skušala dobavitelja podkupiti z denarjem in z dragocenimi demanti, kar je pa častnik odklonil ter napravil ovadbo. Vojaško sodišče je obsodilo oba sleparska vojaška dobavitelja in sicer Marka Hilec na 2 1/2 leti težke ječe ter na 4000 kron denarne globe. Elijo Hilec pa na 2 leti težke ječe ter na 4000 K denarne g'obe.

Primerne represalije proti ponarejevalcem živil. Pravosodno ministrstvo je naročilo sodiščem jugozapadnega vojnega ozemlja, da naznanijo vojaškim oblastem vse osebe, ki so bile kaznovane radi ponarejanja živil (tako one, ki so bile kaznovane radi navadnega tozadevnega prestopka, kakor tudi one, ki so bile kaznovane radi goljufije) in vse one osebe, ki so bile kaznovane radi izdelovanja in prodajanja zdravju škodljivih živil. To odredbo je izdalo pravosodno ministrstvo na izrecno zahtevo vojaške oblasti, ki je s svoje strani odredila sledeče represalije proti ponarejevalcem živil: 1. Osebam, ki so se v svojih podjetjih pregrešili v gori omenjenem smislu, se takoj odzamejo vojni ujetniki, ki so eve tužno uslužbeni pri njih; 2. se tem osebam ne poverja več nobene vojaške dobave in se pri njih ne bo nič več nakupovalo in 3. se bodo one osebe v dotičnih podjetjih, ki so oproščene od vojaškega službovanja, takoj vpoklicale v vojaško službo. Pač primerna in koristna odredba, ki jo je kar najiskrenejše pozdravljati. Samo brezobzirna strogost je na mestu proti onim pičlankam, ki revno prebivalstvo za drag denar včasih naravnost zastrupljajo.

Zasega in izdelovanje enotnega sirovega masla. Štajersko namestništvo razglasa, da se sme odslej naprej na Štajerskem izdelovati samo era vrsta sirovega masla in sicer takozvano »štajersko sirovo maslo.« Prepovedano je izdelovati razne vrste sirovega masla, kot sirovo maslo za čaj, za kuhanje, namizno sirovo maslo itd. Tudi je namestništvo odredilo zasego sirovega masla na Štajerskem. Prepovedano je torej izvažati izven štajerske dežele sirovo maslo, promet s sirovim maslom v deželi sami je popolnoma prost. Tudi so določene najvišje cene za sirovo maslo in sicer mesto Gradec za kilogram 5 K 40 v, za ostale kraje na Štajerskem je pa določeno, da sme znašati cena za kilogram sirovega masla pri izdelovalcu 4 do 5 kron. Prestopke zoper to odredbo kaznuje politične oblasti.

Oddaja zlatin in srebrnin proti plačilu. Štajersko namestništvo razglasa: V gospodarstvu skoro vske obitelji se najdejo predmeti iz zlata in srebra, ki nimajo za dotično obitelj nobene posebno velike vrednosti in se jih vsled tega prav lahko pogreša. Vlasti države so pa predmeti iz zlata in srebra velike vrednosti. Proti plačilu v gotovni sprejema razne predmete iz zlata in srebra kot staro srebrno in zlato posodo, zlice, svetilnike itd. glavna kovalnica za denar na Dunaju ter puncični urad v Gradcu.

Omejitev uporabe mleka v gostilnah in kavarnah. Štajersko namestništvo razglasa: Da se zagotovo zadostna množina mleka za prehrano revnejših slojev zlati za prehrano otrok se določa, da je dovoljeno prodajati mleko v gostilnah, kavarnah in v slaščičarnah samo od 6. ure zjutraj do 10. ure predpoldne. Prepovedano je nadalje uporabljati mleko za izdelovanje oklade, raznega peciva na mleku v slaščičarnah, v toarnah za izdelovanje kakao in čokolade. Med 4. in 6. uro popoldne je pa dovoljeno prodajati v gostilnah in kavarnah zgoščeno mleko. Naročeno je gostilničarjem, kavarnarjem itd., da morajo od časa do časa poročiti pristojni politični oblasti o uporabljeni množini mleka na dan ter o množini, katero so z vsled omejitve uporabe mleka vsak dan uporabili manj kakor poprej. Prihranjeno množino mleka pa morajo dotičniki nemudoma odati občinu, katera proda drugim osebam dotično množino mleka. Prestopke zoper to odredbo kaznuje politična oblast.

Najvišje cene za divjačino. Da se prepreči pretiravanje cen pri prodaji divjačine, je določilo štajersko namestništvo za štajersko deželo sledeče najvišje cene za divjačino: za 1 kg jelenovega mesa K 1.60, za 1 kg srninega mesa 2 K. Zajec komad 3 K 50 v, fazan komad 3 K in jerebica komad 1 K 30 v.

Zvišanje cen sladkorju. Glasom ministrske naredbé z dne 7. julija 1915 o ureditvi prometa s sladkorjem se zviša za konzumni sladkor določena temeljna cena 88 K 50 vin. za 100 kg pri dobavah po 31. decembru 1915 dne 1. januarja in 1. marca 1916 za 50 vin. pri 100 kg. Pričakovati je tedaj tudi v nadrobni prodaji ponovnega zvišanja cen sladkorju, vendar pred 1. februarjem baje ne.

Najvišje cene za petrolej v Budimpešti. Mestno oskrbnništvo je sklenilo, da se petrolej ne sme dražje prodajati kot liter po 40 v.

Tapetarska dela se podražijo. Zadruga tapetarjev na Dunaju je proglasila, da se bodo tapetarska dela od 1. januarja naprej zvišala za 25%.

Najvišje cene za usnje na Ogrskem. Ogrska vlada je določila najvišje cene za usnje. Dotična odredba stopi v veljavo dne 10. januarja.

Steklo se vnovič podraži. Zveza tovarnarjev za izdelovanje stekla je sklenila, da vnovič zviša cene za steklo in sicer tokrat za 20—25 odstotkov. Zvišanje cen utemeljuje s tem, ker se je podražil uvoz nekaterih steklarskih sirovin, kot lepila i. t. d.

Rumunija dovolila izvoz petroleja v Avstrijo. Rumunska vlada je dovolila, da se sme izvažati petrolej iz Rumunije v Avstrijo in sicer je dovolila za sedaj, da se sme izvažati 200 vagonov petroleja po železnicah Burdujeni in Predeal v Avstrijo.

Krušne karte na Ogrskem. Od 10. januarja 1916 naprej je določila ogrska vlada krušne karte za Ogrsko. Na dan za osebo je določenih 240 gramov moke, za težke delavce 300 gramov, za delavce na polju pa 400 gramov. Od 10. januarja 1916 naprej se sme prodajati na Ogrskem moka le proti oddaji krušnih kart.

Živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem. Na Sp. Štajerskem so bile v dobi od 18. do 25. decembra uradno naznanjene sledeče živinske kužne bolezni: Bolezen na gobcu in na parkljih v občinah celjska okolica, Gotovlje, Polzela, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dol., Velika Pirešica, Žalec, Brežice Zakot, Pereči ogenj v Novišti. Garjavost konj v občinah: Vrhljoga, Partinje, Pobrežje, Brezno, Maribor. Pa-ja steklina v Slov. Bistrici in na Vidmu. Svinjska kuga v občinah Hardek, Mihalovci, Brežice in Bizelsko. Rudeča svinjska bolezen v občini Turškibreg pri Ptuj.

Hmelj. Na hmeliskem trgu v Žalcu tudi v pretečni dobi ni bilo prav nobenega popraševanja po tujem hmelju, čeprav se nahajajo v hmeljskih skladiščih v Žalcu prav velike zaloge hmelja. Cene za tuj hmelj so bile zgolj na papirju in so se gibale med 45—60 kronami za 50 kilogramov.

Moški s 126 ženami. Berolinski tisti poročajo, da je prišla policija na sled goljufa, ki je imel 126 žen, ter je vsaki obljubil ženitev. Te dni so ga odkrili pod imenom Friderika Rosenkranza, trgovskega potnika, starega 20 let, ki je v Berlinu in v provincijalnih mestih nastopal v javnosti pod različnimi imeni. Od svojih »zaročenk« je znal izmamiti velike svote denarja in pohištva za več sob. Neka vd. va mu je poslala v Berlin pohištvo, vredno več tisoč kron, katero je Rosenkranz na licu mesta prodal. Po dveletnem zasledovanju se je policiji posrečilo najti prevejanega goljufa. Aretiran je bil na berlinskem kolodvoru v trenutku, ko se je zopet pripravljati, da se odpelje na obisk k neki zaročenci.

Lastne otroke in sebe je hotela zaklati v Eggenbergu pri Gradcu magacinerjeva žena Martina Brandner. Silno histerična ženska je bila na svojega moža skrajno ljubosumna in je sklenila, da gre z otroci vred v smrt. V ponedeljek zjutraj je vzela naveden pipec ter je osemletnega sina Erika in dveipol leta staro hčerko Olgo strašno razmesarila na prsih. Na to si je prerezala žile na roki. Mož, ki je spal v kuhinji, se je vzbudil od kričanja otrok, vdril v spalnico ter zagledal strašen prizor. Vsi trije so težko ranjeni. Prepeljali so jih takoj v bolnišnico; fant bo najbrž umrl.

Dopisi.

Maribor. Ministerstvo za deželno brambo je odredilo zaplembo vseh v področju graškega voj. poveljstva se nahajajočih zasebnih plaht, ki se jih rabi za pokrivanje vagonov. Zasebni lastniki plaht za pokrivanje vagonov morajo nemudoma izročiti tukajšnjemu mestnemu uradu vse svoje zasebne zaloge plaht.

Maribor. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem se je zago arjala 20 letna služkinja Frančiška Ku-

kovec, doma iz Rakovca, zaradi hudodelstva tatvine. Sodišče ji je prisodilo 1 leto težke ječe.

Maribor. Dne 29. decembra je umrl infanterist Jožef Edler od 26. domobranskega pešpolka. Umrl je ni bil na bojišču.

Maribor. Od dne 30. decembra nadalje prodaja mariborska mestna občina tudi fižol v mestni prodajalni v Freihaus ulici. Dotične karte se dobe v pisarni na Stolnem trgu.

Sv. Lenart v Slov. gor. V Gradcu je umrl tukajšnji rojak Jožef Fekonja, mestni tesarski mojster, star 50 let. Pokojnik je bil v svoji stroki najodličniši v vsem glavnem mestu.

Račje pri Mariboru. Smrt je iz naše občine na bojnem polju uničila že precejšnje število mož in mladeničev. Posegla je tudi po skrbnem in delavnem možu in očetu deveterih otrok, Janezu Lipnik, posestniku v Račjem, ki je v starosti 56 let po več tedenski boleznii previden sv. zakramenti, 24. dec. mirno v Gospodu zaspal. Rajni je tudi kaj rad čital »Sl. Gospodarja« in Mchorjeve knjige. Če arju in domovini je dal tri krepostne sinove. Žal tudi teh ne bomo več videli. Starejši sin Franc je že padel v Galiciji, Janez in Simon sta pa bila ujeta, a ni nobenega glasu od njiju. Res žalostna usoda je zadela žalujočo ženo, oziroma mater in celo rodbino. Bog vas tolaži. Rajnemu pa daj večni mir!

Kapela pri Rademih. Umrl je dne 23. dec. Anton Fras, posestnik v Račkem vrhu, mož v najlepši dobi, v 36 letu svojega življenja. Zapušča vdovo in dvoje malih otrok. Nad poltretjo leto je izpodkopavala kruta bolezen njegovo zdravje ter ga končno položila v grob. Kako hude muke je prestopal ranjki z nedopovedljivo potrpežljivostjo, zapujoč v Vsemogočnega v tem dolgem času, ne samo on in njegova blaga žena ter tudi njegova še živeča mati, ki sta mu stregli ter ves čas lajšali bolečine s toliko ljubeznijo, kakoršno zmore le ljubeča žena in skrbna mati. Udeležba njegovega pogreba, ki je bil dne 25. dec. t. l., je pokazala kako priljubljen je bil ranjki vsepovsod. Vsa čast pa obč. odboru Murski vrh—Zasad, kateri si je štel v čast in nalogo, da ga je ponesel kot bivšega svojega svetovalca na kraj večnega miru in počitka. Bodi rajnemu trajen spomin! Naj v miru počiva!

Radgona. V tukajšnji bolnišnici »Rudečega križa« se je priredila dne 24. t. m. prav lepa božičnica, katere se je udeležila skoro vsa tukajšnja inteligenca, poleg te tudi dokaj častnikov. Pred lepo okinčanim božičnim drevesom je predstojnik bolnišnice v prav vznešenih besedah pozdravil vse zbrano občinstvo, zastopnike tuk. »Rudečega križa« ter nam ranjencem posebno živo orisal pomen te slavnosti, spominjal se naših zmagoslavnih armad ter zaključil svoj govor s trikratnim »živijo« na Nj. Veličanstvo z željo, da bi prihodnji Božič praznovali v toliko zaželjem miru. Nato pa so se razdelila nam ranjencem božična darila, kakoršnjih se ni nihče nadejal. Da se je toliko nabralo v prid tukajšnjega »Rudeč. križa«, gre zasluga vsem gospodom in damam, ki že od začetka neumorno delujejo v prid tukajšnji bolnici in ranjencem. — Bodi plemenitim darovalcem daril in vsem, ki so količkaj pripomogli, da se je vršila ta slavnost tako lepo, izrečena na tem mestu v imenu vseh ranjencev najpristrčneša zahvala. Ranjenec.

Ljutomer. Tukaj je umrl realni profesor g. Iv. Kryl, star 73 let. Rajni je bil rojen Moravan. Na tukajšnji realki je poučeval 45 let. Bil je tudi ustanovnik naše posojilnice, čitalnice in kmetijske podružnice. Na narodnem in gospodarskem polju delavnemu možu v čna slava!

Podgradje pri Ljutomeru. Za dom in cesarja je žrtvoval svoje življenje mladenič Alojz Zdravec. Pokojni junak je bil izvrsten gledališki sotrudnik na našem odru, ter vrli član pevskega zbora. Naj uživa v nebesih večno plačilo. Težko ga bomo pogrešali.

Zitale. V tukajšnji občini sta se pripetila v zadnjem času dva slučaja škrlatice.

Zreče pri Konjicah. Našemu slovenskemu rojaku podčastniku Mihaelu Švab je bila ravno na sveti Večer to je za božičnico z a njegovo vstrajnost in neustrašenost pred sovražnikom na tirolski-italijanski meji pripeta srebrna svetinja na prsi. So tudi vesele čeravno drugače žalostni prazniki.

Šoštanj. Šaleška Čitalnica v Šoštanju vabi na izvirno narodno igro »Stari Ilija«, katero priredi v nedeljo po Sv. 3. kraljih, 9. prosinca. ob 3. uri popoldne v hotelu »Avstrija« v prid vdovam in sirotam padlih vojakov Šoštanjkega okraja. Ob svitu

krvave zore - žarek čiste duše Šoštanjkih Slovencev, da po svojih skomnih močeh tudi lajšajo bedo onih, ki so vsled vojske najhuje prizadeti, ker so izgubili svoje najdražje. Pridite v čim najlepšem številu.

Sv. Jurij ob južni železn. Dne 22. decembra je prišla 6 letna hčerka Marija zakonskih Franca in Jožefe Jager v Goričici tako blizo peči, da se ji je vnela obleka. Vsled groznih opeklin je otrok kmalu nato umrl.

Celje. Padla sta glasom izkaza št. 338 o mrtvih in ranjenih vojaki na bojnem polju od 87. pešpolka stotnik Karel Heyrovski in praporščak v rez. Franc Matoušek.

Celje. Ker manjka tukajšnji mestni plinarni premog, se je ustavilo razsvetljevanje ulic s plinom in se vpelje v doseganje vsetilke elektrika. Zapri se je tudi plin za kuho po stanovanjih. Prebivalstvo si bo moralo pravočasno preskrbeti ali električno razsvetljavo ali pa svetilke. Petroleja je sedaj v mestu dovolj.

Celje. V zadnjih dneh dne so umrle v tukajšnjih vojaških bolnišnicah vsled ran, zadobljenih na bojiščih, sledeče osebe: Kadet Gustav Haller, pešca Franc Jagodič in Mihael Trenka. Pokopani so bili na tukajšnjem mestnem pokopališču.

Hrastnik. Dne 26. decembra je umrla po kratki boleznii tukajšnja baronica Ema Seppi, rojena pl. Gozslat.

Gradec. Mestni urad je odredil, da ne sme v stanovanjih, v katerih se nahajajo razven plinovih še tudi električne svetilke, goreti nobena plinova svetilka. V nobenem zrebem stanovanju ne sme goreti več kakor po ena plinova svetilka. Uporabljati plin za kuhanje je prepovedano. Vzrok te odredbe je veliko pomanjkanje premoga.

Zadnja poročila došla v petek dne 31. decembra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 30. decembra.

Rusko bojišče.

V izhodni Galiciji so boji vedno obsežnejši in srditejši. Sovražnik ni samo napadal včeraj, dne 29. decembra, besarabske bojne črte, ampak je tudi napadal naše postojanke izhodno od spodnjega in srednjega toka reke Strype. Sovražno prodiranje je že večinoma ogenj naših baterij izjalovil, kjer se pa to ni zgodilo, so bile odbite ruske naskakovalne čete v ognju naših infanterijskih in strojnih pušk. Na najsevernejšem delu njegovega včerajšnjega napadalnega polja pred območjem pri mestu Burkanov je imel sovražnik 900 mrtvih in težko ranjenih. Udali so se tukaj 3 praporščaki in 870 mož. Celokupno število včeraj v izhodni Galiciji ujetih Rusov znaša čez 1200 mož. Ob 1 kvi ter ob Putilovki je prišlo mesto-ma do topovskih bojev. Ob potoku Kormin ter ob reki Styr so odbile avstrijsko-ogrske in nemške čete več ruskih sunkov.

Italijansko bojišče.

Na tirolski bojni črti je odbil naš ogenj sovražne napadalne poskuse pri Torbole, in pri Monte Carbonile. Na obronkih severno od prelaza Tonale so poskušali Italijani, zlorablajoč ženevsko zastavo, zgraditi svoje žične ovire. Bili so obstreljevani. Na Dobrodoški gorski planoti so se vršili živahni boji med talce v min. Boji so se vršili tudi po noči.

Srbsko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 30. decembra.

Zahodno bojišče.

V noči na 29. december so se ponesrečili angleški poizkusi, severno od mesta Lille, s presenečenim napadom udreti v našo postojanko.

Malo nočno podvzetje naših čet južnoizhodno

od kraja Albert je bilo uspešno. Ujeli smo nekaj dvanajstoric Angležev.

Pri Hartmannsweilerkopfu smo si včeraj zopet priborili dele okopov, ki so še bili v francoskih rokah. Drugače so se vršili na mnogih mestih bojne črte pri ugodnih opazovalnih razmerah od časa do časa živahni boji. Tudi delovanje zrakoplovcev je bilo na obeh straneh zelo živahno. Oddelek sovražnega zračnega brodogoja je napadel kraja Werwieau in Menin ter tamošnje železniške naprave. Vojaške škode ni bilo. Poškodovanih je bilo sedem prebivalcev, in en otrok usmrčen. Angleško letalo je bilo severozahodno od kraja Cambrai v zračnem boju sestreljeno.

Rusko bojišče.

Južno od kraja Šlok, kakor tudi na mnogih mestih bojne črte armadne skupine generala pl. Linsingena, so bili napadi ruskih lovskih oddelkov odbiti.

Pri armadi generala grofa pl. Bothmerja so avstro-ogrske čete odbile močen ruski napad na območje pri Burkanovu ob Strypu. Poleg velikih krvavih izgub je sovražnik izgubil tudi 900 ujetnikov.

Dogodki v južni Adriji.

Uradno se razglša: Dne 29. decembra zjutraj je uničil oddelek našega vojnega brodogoja, broječ pet rušilk in križarko »Helgoland« francoski podmorski čoln »Monge«. Ujet je bil drugi častnik in 15 mož posadke. Nato je bil potopljen v pristanišču v Draču eden parnik in ena ladja-jadnica. Vsled ognja naših ladijskih topov je moralo več sovražnih obrežnih baterij umolkneti.

Pri tem sta trčila na mine dva naša rušilca min. »Lita« se je potopila, »Triglav« teško poškodovan; večji del posadke rešen. »Triglav« smo morali po preteku nekaj ur potopiti, ker se je pojavilo več sovražnih križark in rušilcev, ki so ogroževali umikanje celega oddelka brodogoja. Oddelek našega brodogoja se je vrnil v svoje pristanišče. Med sovražnimi ladjami je bilo razločno spoznati samo angleške križarke razreda »Bristol« in »Falmouth«, kakor tudi francoske križarke razreda »Bouclier«.

Avstrija odgovarja Ameriki.

Avstrija je odgovorila Ameriki zaradi potopitve »Ankone.« Dokaže ji, da je »Ankone« bežala in da je vsled tega imel naš podmorski čoln pravico na njo streljati. Toda predno jo je potopil, ji je dal 45 minut časa, da se rešijo potovalci. Toda kaj se je zgodilo? Laški mornarji so se sebe rešili, potnike pa pustili na ladji. Ker se je prikazal drug parnik, moral je naš podmorski čoln izginiti. Amerika še do sedaj ni dokazala, da je tudi kateri Amerikanec škodo trpel.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 17:

Padlo moštvo:

Masnak Janez, pešec, 17. pešpolk, Celje;
Pucelj Matija, pešec, 17. pešpolk;

Ujeti častniki:

Čížek Jaroslav, kadet (Nikolajevski);
Mraz Karol, kadet, 89. pešpolk;
Sigl Ivan, kadet, 36. pešpolk.

Padli častniki:

Gnus Ferdinand, praporščak, 78. pešpolk;
Večaj Alojzij, nadporočnik, 10. domobranski pešpolk;
Vrtel J., nadporočnik, 82. črnovojniški pešpolk.

Padlo moštvo:

Divjak Janez, pešec, 35. domobranski pešpolk, Maribor;
Gajšek Jurij, pešec, 35. domobranski pešpolk, Maribor;
Gostiša Franc, pešec, 97. pešpolk;
Kolman Franc, pešec, Brežice;
Mlinar Konstantin, pešec, 35. domobranski pešpolk, Ljubno;
Sternar Oskar, topničar 9. poljski topničarski polk, Sv. Pavel, Celje.
Matela Jakob, pešec, Sv. Benedikt v Slov. gor.;
Glavan Julij, pešec, 86. pešpolk;
Ficko Peter, pešec, Ljutomer, 12. pešpolk;
Volonek Henrik, poddesetnik, Ljubno pri Celju, 30. poljski lovski bataljon;

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotova najbolj in času najbolj primeren koledar. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar podučiti o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slovenskim vojaštvom že čez 10.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom — kot darilo za Novo leto — „Stražo“ in „Slovenski Gospodar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

Poštna odpraviteljica

se sprejme proti ugodnim pogojem pri c. kr. pošt-nem uradu Polzela, Savinjska dolina.

Mlinarskega pomočnika

starega ali mladega, vojaštva prostega, sprejme za mlin, ki leži ob cesti Varaždin — Varaždinske Toplice. Ponudbe z označbo plače se naj naslovijo na Ignacija Kaniški, mlinar Varaždinbreg kor. 78. z. p. kolodvor Varaždinske Toplice.

Rabim nekaj tisoč kolov

za vinograd 2 metra dolgih, kateri bi se morali spraviti s splavom po Dravi do Barča na Ogrskem. Ponudbe na dr. M. Dörwald v Banjaluki.

Divji ter pravi kostanj

suhe češplje, suhe bruške laneno in konopljeno seme, bučne zrnce, presno, krompir, željo, ježice (knoper), orehe, vosek, vinski kamen, suhe gobe, pr-divo, sveže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Istotako tudi oljate in petrolejske sode, vse vrste vreče ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

Zen tna ponudba. Posestnik z 22 orali rodovitnega polja, novo zidanim gospodarskim poslopjem, tik okrajne ceste, blizu mesta na Murskem polju se želi poročiti z gospodično ali vdovo, kat. za ima veselje do kmetijstva primerne starosti okrog 30 let s premoženjem ali doto. Ponudbe se naj izvolijo poslati na upravnitvo Sl. Gospodarja pod „Junak“ št. 747. Želi se fotografija. Tajnost zadržana.

Lovski pes svetlorujave barve, srednje velik, s kratko dlako se je dne 15. decembra zatekel. Pes sliši na ime „Hirschmann“. Odda se proti dobremu plačilu pri Schmidererju, Maribor Koroška ulica števil. 28. 757

18 leten dijak, ki je dovršil štiri gimnazijske razrede, želi primerne službe v kaki pisarni ali za in-struktorja ali za pomagača v trgovini, ker je nekoliko že izučen. Vešč je slovenskega in nemškega jezika. Vprašanja na upravnitvo „Straže“ pod „Begunec“.

Izgubljen je bil diamant privesek (Diamantanhänger) v Mariboru na poti čez brv, Jožefovi ulici in nevi most, kdor ga najde naj odda pri g. Brandlu stavitelj orgelj in dobi 300 K nagrade. 744

Srečno blagoslovljeno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem
770 Glavno zastopstvo „JABLUS“, Podplat, Štajersko.

Visokočastiti duhovščini lavan-tinske škofije

najpristrčneje čestitke.

JOSIP BRANDL,
gradbenik orgel.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.
Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.
Trgovina g. Czadnik v Stolni ulici.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
» g. Coretti, Grajski trg 7.
» v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).
Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici.
» Žifko, Melje.
Trgovina g. Korenta, Klostersgasse (baraka).
Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).
Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.
Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovska cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobie pri Planini:

Trgovina g. Amalijske Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.
» » Franca Korošec.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštani (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ili v Slov. gor.:

Oganist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrsič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradcu:

Gosp. Ignac Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštani:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostnar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najpožje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravnitvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za „Stražo“ znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta 2 K 50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravnitvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Stražo“, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Straži“.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznan tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo daleko-žežen popust.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

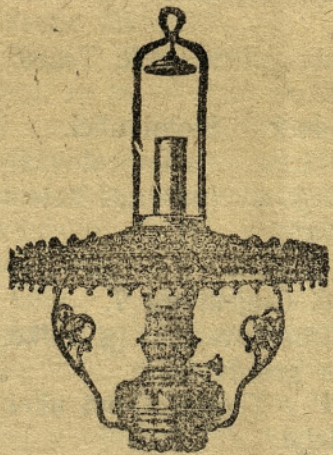
1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninjo jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Škrofulni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnika, Celje, veletrgovina.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

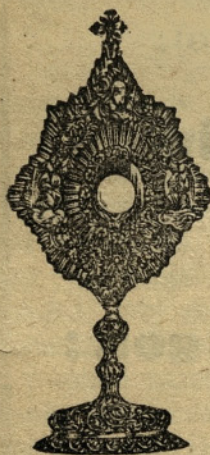
priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Priprava Slovencev na mir.

»Ako hočeš mir, pripravljaj se na boj« so rekli stari Rimljani. Sedaj se bojujemo zoper potomce — izdajice pravice, omike in človeštva; s krvjo najboljših gnojimo rodno zemljo, da jo ohranimo državi in svojim sinom, da bodo kedaj imeli lepo srečno bodočnost.

Po sklenjenem miru pa se nam bo boriti z naša svitlim mečem; kdor Slovence bo znal italijansčino, bo imel boljše, zasigurano mesto v življenju. Zatorej se že zdaj učimo tujih jezikov, kakor to store sosed. Učimo se na najnovejši način, ki pelje po najkrajšem potu do cilja. Ta metoda tiči v govorjenju, ter je vpeljana v vojaških in trgovinskih šolah. Poučuje v Mariboru M. Šijanec, tolmač za italijansčino. Začetek novega tečaja s 3. jan. Prijave do 30. decembra od 1—2. Gosposka ulica 58.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monštranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Opravična številka: E 2265/15 8

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Dne 29. januarja 1916 predp. ob 10. uri bo pri tem sodišču, v izbi št. 27 na podstavi s sklepom pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga vl. št. 317 Račje tovarna s parno silo in okrožno pečjo za izdelovanje opeke, in drugih glinskih izdelkov, sušilnice za opeko, poslopje s stanovanji za delavce, njive in travniki, ki se izkoriščajo na ta način, da se tam izkoplje ilovca, ter vse za obrat tovarne potrebne pritiskline kakor orodje, stroji, lokomobila s 70 HP i. t. d. v obsegu skupaj 37835 m²; zemljiška knjiga vl. št. 489 Račje parcela št. 273/42 pašnik v obsegu 11657 m²; zemljiška knjiga vl. št. 538 Račje parcela št. 273/41 pašnik, v obsegu 11160 m²; zemljiška knjiga vl. št. 184 Morje parcela št. 635/4 njiva in št. 635/5 pašnik v obsegu skupaj 724 m²; cenilna vrednost vseh posestev skupaj s pritisklinami: 207365 K—, najmanjši ponudek 104000 K— vadij: 20740 K—.

Navedene nepremičnine tvorijo nedeljivo enoto in se bodo skupaj zdražbale.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje. C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV. dne 22. decembra 1915.

URE

Velika zaloga ur, dragocnost, srebrnine in optičnih reči po vsaki cen.

Tudi na obroke. — Ilustr. cenik zastoj. — Gramofoni 20—200 K

Niklasta remont-ura	K 350
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 34—
Kuhinjska ura	K 10—
Budilka niklasta	K 5—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 28

Kupujem zlatino in srebro.

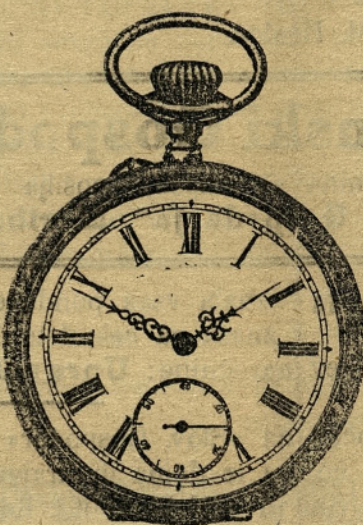
Velečastiti duhovščini vošči srečno novo leto

in se priporoča v nadaljno naklonjenost udani

Avg. Günther, svečar.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od	7 K
Srebrne ure damske od	8 K
Srebrne verižice od	K 2 40
Sreb verižice damske	K 3 60
Zlate damske ure od	26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Pisarniški pomočnik.

Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju odda se mesto pisarniškega pomočnika, kateri mora biti nemščine in slovenščine v besedi in pisavi popolnoma vešč, strojepisec in ne nad 40 let star. Ponudbe vložijo se naj pri navedenem uradu priloživi spričevala o dosednji službi.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.